

2015. február 25.
Nyíregyháza
Böjti sorozat 3. nap

Cím: „A bűn büntetése”

„¹⁴Akkor ezt mondta az ÚRisten a kígyónak: Mivel ezt tetted, átkozott légy minden állat és minden mezei vad közt: hasadon járj, és port egyél egész életedben! ¹⁵Ellenségeskedést támasztok közted és az asszony közt, a te utódod és az ő utódja közt: ő a fejedet tapossa, te meg a sarkát mardosod. ¹⁶Az asszonynak ezt mondta: Igen megnövelem terhességed fájdalmát, fájdalommal szülsz gyermeket, mégis vágyakozol férjed után, ő pedig uralkodni fog rajtad. ¹⁷Az embernek pedig ezt mondta: Mivel hallgattál feleséged szavára, és ettől arról a fáról, amelyről azt parancsoltam, hogy ne egyél, legyen a föld átkozott miattad, fáradsággal élj belőle egész életedben! ¹⁸Tövist és bogáncsot hajt neked, és a mező növényét eszed. ¹⁹Arcod verejtékével eszed a kenyeret, míg visszatérsz a földbe, mert abból vétettél. Bizony por vagy, és vissza fogsz térni a porba! ²⁰Az ember Évának nevezte el a feleségét, mert ő lett az anyja minden élőnek. ²¹Az ÚRisten pedig bőrruhát készített az embernek és feleségének, és felöltöztette őket. ²²Azután ezt mondta az ÚRisten: Íme az ember olyanná lett, mint miközülünk egy: tudja, mi a jó, és mi a rossz. Most azért, hogy ne nyújthassa ki kezét, és ne szakíthasson az élet

fájáról is, hogy egyék, és örökké éljen, ²³kiúzta az ÚRisten az Éden kertjéből, hogy művelje a földet, amelyből vétetett. ²⁴És miután kiúzta az embert, odaállította az Éden kertje elé a kerubokat és a villogó lángpallókat, hogy őrizzék az élet fájához vezető utat.” I Móz 3,14-24

Drága Gyülekezet!

Néhány gondolat erejéig idézzük fel, mit tanulhattunk Isten Igéjéből az elmúlt estéken. A Biblia első lapjain található leírás – ahogy egyszer valaki fogalmazott, – „*nem fejtágítás, hanem lelkigondozás*”. Isten tehát már az első lapokon lelkigondozói feladatot végez az emberen, mert, ahogy hallhatunk, Mózes 1. könyve a bűneset után keletkezett, amikor már rengeteg hiedelem, mítosz, pogány istenhit járta át az emberek szívét, gondolatait. Ebben a félelmekkel, rettegésekkel, babonáságokkal teli keleti kultúrkörben szólal meg Isten lelkigondozó szava, s mondja, hogy „ne féljetek”. Annak a Napnak, vagy Holdnak, vagy csillagoknak, melyeknek oly nagy jelentőséget tulajdonítottok, azokat is én teremtettem. Isten itt lelkigondoz, bátorít, erősít, vigasztal, reményt ad, nem pedig fejtágítást végez. A tudomány részleteit, a világ részleteinek kibontását meghagyta

a tudósokra. Arról hallhattunk, hogy Isten és a tudomány az nem ellenség. A Szentírás nem biológiai, kémiai könyv, nem fizikai törvényeket összefoglaló gyűjtemény. Nem ez a rendeltetése. Isten ezért adott tudósokat, ezért teremtett bennünket – csak bennünket, embereket – gondolkodó lényé. Egy egyszerű példával megvilágítva: egy porszívó vásárlásakor a gyártó kiad egy használati útmutatót és kiad egy szerelési útmutatót. Mind a kettő a porszívóról szól, csak más megvilágításba helyezi. A Szentírás nem szerelési útmutató, hanem használati útmutató: „hogyan élj, hogyan éld az életed”, a tudomány pedig szerelési útmutató, „hogyan épül fel az élet”. Butaság lenne azt mondani, hogy a használati – és a szerelési útmutató ellentmond egymásnak. Segítik egymást, kiegészítik egymást. Az első nap arról hallhattunk, hogy volt idő, mikor minden tökéletes volt, s a teremtéstörténetben Isten azon kijelentése, hogy **„látta Isten, hogy minden, amit teremtett, íme, igen jó!”**. Ezt mondta az emberi kapcsolatokra, a házasságra, a munkára, az ember egész lényére, létére, a világra, az életre. A világ jó, szép és rendezett volt. Volt ilyen.

Azonban, s erről hallhattunk tegnap, mikor a bűn megjelent, akkor minden a feje tetejére állt. Az ősi Kígyó azt sugallta,

hogy „dehogy”. A „rossz dehogy rossz”, a „jó dehogy jó”, a „van dehogy elég”, a „halál dehogy halál”, az „Isten dehogy mindenható”. Azt sugallta, dehogy elég az, amit Isten ad, kínál, neked az az egy kell. Azóta is „az az egy” kötözi meg az embert, s azt hiszi, annak az egynek a hiánya miatt boldogtalan, pedig egyébként olyan boldog lenne. Annak az egynek ma is minden ember életében szerepe van. A Sátán azóta is ugyan olyan eszközökkel dolgozik. Egy férj, vagy egy feleség elhidegülésénél „az a másik egy” kell, ez nem jó, s elhiteti a Sátán ugyan úgy, mint Évánál, hogy te ebben boldogtalan vagy, de azzal a másikkal milyen boldog lennél, s derül ki, hogy nem lesz boldog, sőt csak fokozza a boldogtalanságát. S mennek partnerről partnerre, kapcsolatról kapcsolatra, házasságról házasságra, s tudod, miért nem változik semmi, mert azt a bűnös természetét mindenhová viszi magával. Isten pedig évezredek óta mondja: neked nem arra az egyre van szükséged, mert mindig boldogtalan leszel, hanem énreám. De az ember ma sem hiszi ezt el, inkább enged a Kígyó sugallmának, s ma is az az egy kell minden embernek. Ezzel, hogy ezt sugallta az embernek, bogarat ültetett a fülébe, manipulálta a gondolatait, az ember elhitte, hogy a rossz dehogy rossz.

Megszűnt az Isten iránti bizalma az embernek, mert addig az ember elhitte, elfogadta, teljes bizalma volt, hogy ha Isten azt mondta, akkor az úgy van. A Sátán pedig azt mondta, dehogyan van úgy. A Sátán ezt a „hitet” kérte az embertől. Amikor a bűn megjelent, akkor a Sátán ezt a hitet, bizalmat kérte el, azt, ami egyedül Istent illette volna meg. A bűn megjelenésével a hit hitetlenséggé, a bizalom bizalmatlansággá változott. Ezt pedig – azt mondja Isten - hogy nem hagyhatja büntetés nélkül. Ha az ember ezt választotta, így döntött, akkor ennek sajnos meg vannak a következményei, de ezt előre megmondta Isten. Mert Ő mindig „nyílt lapokkal játszik”. Ezért adtam a mai napnak a központi gondolataként, hogy a „Bűn büntetése”, s így hallgassuk meg Isten Igéjét I. Móz 3,14-24-ből.

Isten nem rejtette véka alá, hogy az embertől teljes hitet és bizalmat kér, azaz Ő a teljes szívünkre, egész lényünkre igényt tart. Ha ez meg van, akkor minden meg van egy kapcsolatban, ha ez nincs meg, akkor semmi sincs meg, ami egy kapcsolatban igazán fontos lenne. Sántít a példa, de valamelyest segít megérteni, hogy Isten miért lép fel ilyen igénnyel. Amikor a jegyespárokkal a be-

szelgetésem során meg szoktam kérdezni, hogy mit várnak egymástól egy házasság során? Véleményük szerint, mire kell épülnie egy házasságnak? Akkor kivétel nélkül mindenki a kölcsönös bizalmat említi meg, mint kizárólagosságot. S ez így van rendjén, a bizalom pedig teljes szívet igényel. Vagy van bizalom, vagy nincs. Nem létezik „félbizalom”, azt nem lehet felezni. Egy kiló kenyeret, egy kiló sajtot megfelezhetsz, de a bizalmat, a szívedet nem felezheted meg. Nincs „félhit”, nincs „félbizalom”, nincs „félszerelem”, „félengedelmesség”. A leendő feleség vagy férj joggal lép fel azzal az igénnyel, hogy teljes szívvel szeresse egyik a másikat. Már pedig, ha te ezzel az igénnyel lépsz bele egy házasságban, mennyivel inkább akarja Isten, hogy Őbenne bízzál és higgyél teljes szívből. Neked lehetnek ilyen igényeid, Istennek nem lehetnek? Ő azt kérte, „teljes szívvel reménykedjünk benne”, ezért mondja az Ige **„Adjad, fiam, a te szívedet nékem...”** (Péld 23,26). Tehát az egész szívről van szó, s ebben a szívben vagy Isten lakik, vagy valaki más! Miért? Más is lakhat-e szívben? Azt olvassuk az ApCsel 5,3-ban: **„Mondta pedig Péter: Anániás, miért foglalta el a Sátán a te szívedet...?”**

Elnézést, hogy görög szóval terhelem a testvéreket, de olyan kifejező itt Lukács, a ἐπλήρωσεν (πληρώω) szót használja, ami „elfoglal, betölt, tele van, teljessé tesz” jelentésekkel is bír. Anániás szívét a Sátán töltötte be, foglalta el. Ahogy énekeltük énekünkben is: „*Ne lakhasson más e szívben!*”(280. Itt az Isten...). Mert kedves testvérem – s ezt vegyük komolyan - akinek hiszel, akiben bizol teljes szívvel, azt fogadod be a szívedbe. Ádám és Évával, amikor megjelent a bűn, akkor az Isten iránt érzett bizalom összetört.

A bűnnek a büntetése az lett, hogy egy uralom, egy hatalomváltás lett az ember életében. Már nem Istené volt az a szív, hanem ki lett szolgáltatva minden csalárdsnak. Hogy kezdődött? Hallhattuk ezt a tegnapi nap folyamán: „az „egyszerű” szakításból, más szóval mondva engedetlenségből lett a háritás, a felelősség nem vállalása, a felelősség háritása, majd elidegenedtek egymástól az emberek, bizalmatlanok lettek Istennel szemben, amely kihatott a társadalmi kapcsolatokra, aztán Káin és Ábel testvérgyilkosságban megjelent a harag, a gyűlölet, a féltékenység, a bosszú majd pedig a gyilkosság. Az engedetlenségből, a bizalmatlanságból jött az elidegenedés egymástól, majd a harag,

a gyűlölet, a bosszú, s ebből lett a gyilkosság. Először a szívben fogantak meg, majd mindezek tettegessé váltak. Jakab olyan valóságosan írja le ezt: „¹⁴**Mert mindenki saját kívánságától vonzva és csalogatva esik kísértésbe.** ¹⁵**Azután a kívánság megfogánva bűnt szül, a bűn pedig kiteljesedve halált nemz.**”

Jk 1,14-15

Ebből a bizalomvesztésből lett a szív uralomváltása, s azóta a bűn szolgája az ember. A bűn megjelenésének pedig van büntetése. Ezt a bűnt és ennek a bűnnek a büntetését, következményét éli át nap, mint nap az ember.

Alapvetően a bűnnek a büntetése, hogy minden hiábavaló. Azzal, hogy megjelent a halál, így az élet is hiábavaló lett. Azzal, hogy megjelent a „verejték”, a „fáradozás”, a munka is hiábavaló. Olyan költőien fejezi ki ezt Salamon abban a Prédikátorok könyvében, ahol a 12 fejezetben összesen 34-szer fordul elő ez a szócska, hogy „hiábavaló”.

„²**Igen nagy hiábavalóság - mondja a Prédikátor -, igen nagy hiábavalóság! Minden hiábavalóság!** ³**Mi haszna van az embernek minden fáradozásából, ha fáradozik a nap alatt?** ⁴**Nemzedékek jönnek, nemzedékek mennek, de a föld**

örökké megmarad. ⁵Fölkel a nap, és lemegy a nap, siet vissza arra a helyre, ahol majd újból fölkel. ⁶A szél fúj délre, majd északnak fordul, körbefordul a szél járása, és visszatér oda, ahonnan elindult. ⁷Minden folyó a tengerbe ömlik, és a tenger mégsem telik meg, pedig ugyanoda folynak a folyók, újra meg újra oda folynak. ⁸Minden dolog fárasztó, el sem tudja mondani az ember. Szemünk nem győz eleget nézni, fülünk nem tud eleget hallani. ⁹Ami volt, ugyanaz lesz majd, és ami történt, ugyanaz fog történni, mert nincs semmi új a nap alatt.”. Vagy hasonlókat olvasunk a fáradozásról: „¹⁸Meggyűlöltem mindazt, amit fáradsággal szereztem, míg fáradoztam a nap alatt, mert más emberre kell hagynom, aki utánam következik. ¹⁹Ki tudja, hogy bölcs lesz-e, vagy ostoba? És mégis rendelkezni fog mindazzal, amit fáradsággal szereztem, míg bölcsen fáradoztam a nap alatt. Ez is hiábavalóság! ²⁰Odáig jutottam, hogy már kétségbeestem minden szerzeményem miatt, amiért fáradoztam a nap alatt. ²¹Mert van olyan ember, aki bölcsességgel, tudással és rátermettséggel fáradozott, és olyan emberre kell hagynia vagyonát, aki nem dolgozott érte. Ez is hiábavalóság és nagyon rossz do-

log. ²²Mert mi jut az embernek mindabból, amit fáradsággal és teljes odaadással szerzett a nap alatt, ²³hiszen mindennap fájdalom és bosszúság gyötri, és még éjjel sincs nyugta szívének?! Ez is hiábavalóság! ²⁴Nincs hát jobb dolog, mint ha az ember eszik, iszik, és jól él fáradságos munkájából. De beláttam, hogy Isten kezéből jön ez is. ²⁵Mert ugyan ki ehetik, és ki lehet vígan nála nélkül? ²⁶Mert annak az embernek, akit Ő jónak talál, bölcsességet, tudást és örömet ad. A bűnöst pedig azzal veri meg, hogy gyűjtsön és halmozzon, azután annak hagyja, akit Isten jónak talál. Ez is hiábavalóság és hasztalan erőlködés.”.

Azért lett minden hiábavaló, mert Isten nélkül történik. Isten nélkül az élet halál, a munka átok, a házasság papír, a tanulás szükséges rossz, az idő múlik. Az Istennel azonban a halál is élet, a munka áldás, a házasság boldogság, a tanulás Isten dicsőítése, az idő pedig telik. Cseri Kálmán mondta egyszer, „*Isten nélkül az idő múlik, Istennel pedig telik.*” A múlik a hiábavalóság jele, mert lejár, a telik pedig a jövő reménysége, hogy eljön a várva várt pillanat.

A bűn büntetése lett ez a mondat is: **„fáradtsággal élj belőle egész életedben! ¹⁸Tövist és bogáncsot hajt neked”**. A munka örök küzdelme ebben a világban, hogy a jóért, a szépért, a termésért, az aratásért küzdeni kell a tövis, a bogáncs az mindig lesz. A gyom, a tarack, a dudva nő napsütés, eső nélkül. Ami termést hoz, azért fáradozni kell. A rosszat egyik gyermeknek sem kell tanulni, az ott van, ahogy a gyomot, a tarackot, a dudvát sem kell ültetni, az mindig ott lesz. A leglehetősebb körülmények között is életképes. A szépért, a jóért a fáradozni kell. Az ember alapbeállítása, hogy engedetlen, engedelmisségre tanítani kell. Tiszteletlen, tiszteletre tanítani kell. Tisztátalan, tisztaságra törekedni kell. Tehát a bűn megjelenésével azt hozta ez magával, hogy minden, ami rossz, az benne van az emberben. Ezt lehet szépíteni, lehet kozmetikázni, lehet erre azt mondani, hogy túlzás, de a Biblia azt mondja, hogy **„Nincsen igaz ember egy sem”** [...] **„¹²Mind elhajlottak, valamennyien megromlottak, és nincsen, aki jót tegyen, nincs egyetlen egy sem. ¹³Nyitott sír a torkuk, nyelvükkel ámítanak, kígyóméreg az ajkukon; ¹⁴szájuk átokkal és keserőséggel van tele. ¹⁵Lábuk gyors a vérontásra, ¹⁶romlás és nyomorúság jár a nyomukban, ¹⁷és**

a békesség útját nem ismerik...” Róm 3,10-17, ha nem igaz, akkor egy nagy gaz, ha nem igaz ember, akkor egy gazember. Itt is az az egy betű – amiről tegnap is beszéltem – hogy át tudja formálni a valóságtartalmát. Isten előtt nincs igaz ember, mert **„Mert nincs különbség: ²³mindenki vétkezett, és híjával van az Isten dicsőségének.”** Róm 3,23.

Aztán a bűnnek egy másik büntetése, vagy következménye, hogy az ember immunissá vált a bűnre. Az immunis szót az értelmező kéziszótárban úgy definiálják: *„Ellenálló, védett; valamely betegséggel, mérgező anyaggal vagy más, normál esetben változást okozó hatással szemben.”* vagy *„Azt jelenti, hogy nem reagálja le :például ha immunis vagy egy betegségre akkor hiába kapod el nem lesznek tüneti jelei, észre sem veszed, hogy megbetegedtél.”*. Mit jelent ez? Nincsenek tüneti jelei, észre sem veszed, hogy elkövetted. Amit nem veszel észre az pedig természetes. Aminek nincsen tüneti jele, az pedig nem fáj. A fájdalom nélküli betegség pedig felemészti az embert. A fájdalom nélküli bűn pedig halált nemz. Az, hogy felcserélődött a jó és a rossz, a rossz jó lett, a jó pedig rossz, ezért nem látja a bűnt rossznak, azaz nem fáj neki. Ennek a végén pedig a halál van.

Az ember olyan védőoltást kapott a Sától, hogy védettsége lett a rosszra. Már nem látja a rosszat rossznak, a bűnt bűnnek. Az ellenálló-képességét javította a bűnnel szemben. Érzéstelenítőt kapott. Tudjátok, miért veszélyes az érzéstelenítés? Egyszer a fogorvosom mesélte, hogy egy páciense szétharapta a száját, nem érzett semmit, ömlött belőle a vér, s csak a vért látta, hogy folyik. Az érzéstelenítés érzéketlenné teszi azt a bizonyos pontot. Az érzéstelenítő „becsap”, mert a fájdalom megmaradt, de érzéketlenné lett az a pont. A Sátán az ember szívét tette teljesen érzéketlenné. A bűn megmaradt, de a fájdalmat iktatta ki a Sátán. Ezért nem fáj a bűn, nem látják bűnnek emberek, mikor éppen a másik férfinak vagy feleségének a házastársával kavarnak, aztán bújnak ágyba. Nem fáj, amikor egymásnak hazudnak, amikor lopnak, amikor nem őszinték. Érzéketlenné vált mindenre. Erre mondja Szentírás, hogy kőszív. A bűn büntetése pedig a kőszív. Ezzel a kőszívvel jövünk mindannyian erre a világra. Mindannyian „be vagyunk oltva”, egy védettséget kaptunk a rosszra, ami nem azt jelenti, hogy védve vagyunk a rossztól, hanem azt, hogy immunnissá váltunk a rosszra, a bűnre. Már pedig, ha fájdalommentesen is, de ott van a bűn, akkor annak a vége a halál, mert

Isten azt mondta: „**meg kell halnotok**”, vagy, ahogy ezt Pál is leírja: „**a bűn zsoldja a halál**”. A bűnnek a teljes, végleges következménye a teljes és végleges halál. Mert a bűn – még az ember világában sincs ez másként – nincs büntetés nélkül. Amikor Isten kiüzte az embert az élet fájától, elüzte az élettől, akkor ez azért történt, mert nem hagyhatta a bűnt büntetés nélkül. Az élettől elidegenedett ember a halálhoz lett közellé. Az Éden kertből való kiüzetés halált hozott az ember számára. Megszűnt az Éden kerttel mind az Isten közeli állapot, mind az Isten közeli hely az ember számára. Ahol pedig nincs Isten, ott nincs élet, ahol pedig nincs élet, ott halál van. Ez a kert jelentette az ember számára életet. A kerten kívüli állapot az élethen kívüli állapotot hozta. E kert nélkül pedig az ember halálban van. De tudjátok, mi a reménységünk, s erről hallhatunk majd a holnapi napon. Volt egy másik kert a világtörténelemben, ami az ember számára újra az életet jelentette. A Gecsemáné kertje, ahol Isten egyszülött Fia, Jézus Krisztus kiitta azt a poharat, azt a bűnnel keserű poharat. Abban a kertben az Atya akarata az volt, hogy az én bűneimnek a büntetését olyas Valaki viselje, aki ártatlan volt. Hogy én abból a halálból újra életet lássak.

Drága testvérek!

Látjátok, mire képes a bűn a ti életetekben és látjátok, mire képes értetek Isten? Lehozta neked és nekem az Ő Fiát, megmozgatta érted és értem az egész Mennyet, lett itt is egy kert, hogy se neked, se nekem még se kelljen meghalnunk. A bűn büntetését másra hárította! Pedig neked és nekem kellett volna elszenvedni a te meg az én bűneimnek a büntetését. Hogy hallgatjuk ezt végig? Ahogy a fáraó tette? Azt olvassuk II Móz 7,23-ban „²³...megfordult, hazament, és nem vette szívére a dolgot.”. Ne tedd ezt testvérem! Hidd el, ez jelenti neked az életet!